

לא צריכא דנגחיה תורא דידיה כולי –

It was only necessary to teach this ruling when his ox gored, etc.

OVERVIEW

The גמרא interpreted the ruling of מחצה על מחצה in regard to נגח תורא דידיה. The נזק שלם is considered a ישראל and is not required to pay a תורא דידיה. The issue תוספות addresses is that we can just as easily say מע"מ עכו"ם (but) in a different case.

asks: תוספות

תימה זהכי נמי הוה מצי למימר מחצה על מחצה עובד כוכבים -

It is astounding! For the משנה could have just as well ruled that if the city is half (Jews) and half (gentiles), the child¹ is considered an עובד כוכבים; instead of saying that he is considered a ישראל. The child will be considered an עכו"ם, in a case where – ומנגח תורא דידיה לתורא דידיה -

Our (Jewish) ox gored his (the child's) ox; the child is considered an עכו"ם and the ישראל is פטור. Instead of saying מחצה על מחצה in a case where נגח תורא דידיה לתורא דידיה (and he is פטור from a נזק שלם), the משנה could have ruled מע"מ עכו"ם in a case where נגח תורא דידיה לתורא דידיה (and the ישראל is פטור, unless the child can prove that he is a ישראל)!²

addresses an additional issue: תוספות

[כולה³ מילתא הוי מצי למימר לענין נגיחה⁴ -

[The entire issue (whether he is considered a ישראל or עכו"ם) could have been portrayed in regards to goring; without resorting to the cases of נבילות and להאכילו and להחיותו - אלא ניחא בכל חד למצוא דבר חדש. מורינו הרב מאיר(?)⁵]:

However it is desirable to find a novel case for each ruling. מהר"ם. Therefore the נגיחה.] in addition to להאכילו and להחיותו אבידה and להחיותו אבידה chose to discuss the cases of גמרא

SUMMARY

¹ The term 'child' is used here as an identifier. It is referring to the person whose lineage is doubtful.

² See 'Thinking it over # 1.

³ This last section of תוספות is bracketed in the original text.

⁴ מע"מ ישראל; (see 'Thinking it over' # 2); חייב ישראל and נגח תורא דידיה לתורא דידיה is concerning רוב ישראל ישראל. נגח תורא דידיה is concerning רוב עכו"ם עכו"ם; מחצה חייב and נגח תורא דידיה לתורא דידיה is concerning רוב עכו"ם עכו"ם. חייב נזק שלם and the child is לתורא דידיה.

⁵ This may be an addendum by the מהר"ם מרוטנבורק. See: 29# מ' אות ג'. He mentions there (אות ג') that the תוספות on יומא דף פה.א in תוספות is a summation from a תוספות. This [bracketed addendum] is a summation from a תוספות. This [bracketed addendum] is a summation from a תוספות. This [bracketed addendum] is a summation from a תוספות. ד"ה לא

The rule by which the case could be stated that he is considered an עכו"ם in a case of נגה תורה דידיה. [All three rulings can be explained in terms of נגה תורה דידיה. The גמרא however desires to offer a different case for each ruling.]

THINKING IT OVER

1. Is תוספות (first) question⁶ that instead of saying מע"מ ישראל it should have said מע"מ עכו"ם;⁷ or is תוספות question that since by מע"מ in certain instances he is considered a ישראל and in certain instances he is considered an עכו"ם, how can we identify him as either?⁸

2. תוספות insinuates (here and states clearly in יומא) that by רוב ישראל if נגה תוספות ד"ה⁹. According to the previous תוספות ד"ה⁹ חייב would be ישראל the תורה דידיה תורה דידיה the rule of הרוב אחר בממון should apply here, for the מזיק owns the money! Why therefore, should the ישראל be obligated to pay, unless the child brings proof that he is a ישראל!¹⁰

הדרן עלך בתולה נשאת
פרק בתולה נשאת We shall return to you

גמרנו פירושי התוספות לנכון
למסכת כתובות פרק ראשון
בעזרת החונן לאדם דעת והגיון
שגבנו טהרנו א-ל אדון
לעבדך באמת בהכשר ויתרון

⁶ See footnote # 2.

⁷ If this option is accepted, a reason is necessary as to why one choice is better than the other.

⁸ See סוכ"ד אות קי.

⁹ See footnote # 4.

¹⁰ See תוספות הרא"ש (מהודרת מוסד הרב [נערך ע"י א. ליכטנשטיין]) הערה 771.